

Commissie ELI

Aan de staatssecretaris van Economische
Zaken, Landbouw en Innovatie

Plaats en datum: Den Haag, 22 juni 2011
Betreft: Vragen inzake de Hedwigepolder
Ons kenmerk: 2011Z13477/2011D33348

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie van 21 juni 2011 is gesproken over het aanstaande plenaire debat inzake de Hedwigepolder.

De commissie heeft besloten u ten behoeve van dit debat nog enige vragen voor te leggen.

- Kunt u de Kamer een volledig overzicht geven van de contacten van het kabinet met zowel de Vlaamse overheid, de federale Belgische regering en Eurocommissaris Potocnik in de vorm van een feitenrelaas over dit dossier?
- Kunt u aangeven of de Deltares studie geheel of gedeeltelijk ter inzage is gelegd aan de belanghebbenden en zo welke, in de periode voorafgaand aan de persconferentie na afloop van het besluit van de ministerraad over de toekomst van de Hedwigepolder en het toezenden van de stukken naar de Kamer?
- Kunt u een afschrift van de ambtelijke correspondentie met de Europese Commissie over dit dossier aan de kamer doen toekomen?
- Kunt u aangeven aan welke andere onderzoeksbureaus of wetenschappers gevraagd de Deltares studie ter toetsing is voorgelegd? Is de studie verder nog ter toetsing voorgelegd aan andere partijen, waaronder de Europese Commissie?
- Kunt u een volledig overzicht geven van welke aannames of gegevens herzien zijn ten aanzien van de eerdere studies over alternatieven voor het ontpolderen van de Hedwigepolder?
- Wat is de marge van onzekerheid die in de studie en de bevindingen wordt gehanteerd, en in hoeverre wijkt deze af van eerdere studies?
- Bij welke gelegenheid heeft u welke Belgische autoriteit(en) op de hoogte gesteld van welk alternatief voor het ontpolderen van de Hedwigepolder?
- Kunt u aangeven wat er precies gebeurt tijdens de derde fase?
- Is het juist dat volgens de huidige wetenschappelijke inzichten in 2017 een restant taakstelling van ongeveer 100 ha alsnog ontpolderd moet worden? Heeft u een inschatting van de kosten?
- Heeft Deltares de voorgestelde variant onderzocht? Is het juist dat de voorgestelde variant samengesteld is uit verschillende onderzoeksscenario's? Is het juist dat fase 3 niet door Deltaris is onderzocht?

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl

- De voor de aanleg van de Westerschelde Container Terminal noodzakelijke natuurcompensatie betreft met name habitatype H1130 (estuaria). De in het verleden voorgenomen ontpoldering van de Hedwigepolder en het nu gekozen alternatief betreffen ook het habitatype H1130 (estuaria). Hoe kan het kabinet garanderen dat voor de aanleg van de WCT niet alsnog ontpolderd moet worden om negatieve effecten op habitatype H1130 te compenseren?
- Is het kabinet bereid de toegezegde brief met de ecologische onderbouwing van gemaakte keuzes en aangemelde gegevens bij de selectie en aanmelding van Natura 2000 gebieden in Brussel voor een aantal Natura 2000-gebieden, waaronder Westerschelde & Saeftinghe, voor het notaoverleg naar de Kamer te sturen?
- Welke conclusies trekt u uit het gegeven dat de natuurorganisaties de overheid nu als onbetrouwbaar ervaren, gezien uw ambtsvoorganger bij deze organisaties ontpoldering heeft gegarandeerd en ze daarom dringend heeft verzocht de gerechtelijke procedures te staken?
- Klopt het dat als Vlaanderen niet meebetaalt aan dit alternatieve plan, deze compensatie minimaal 160 miljoen euro duurder uitvalt? Zo ja, wat zijn de maximaal te verwachten extra kosten, wat is de dekking voor deze uitgaven en hoe kunt u dat verantwoorden in tijden van zware bezuinigingen? Zo neen, kunt u dat toelichten?
- Klopt het dat de ontpoldering van de Hedwige ook in het kader van de Ramsar conferentie als maatregel is meegenomen? Zo ja, op basis van welke ecologische argumenten denkt u dat het alternatieve plan voldoende compensatie biedt?
- Op basis van welke morfologische en ecologische argumenten denkt u dat de Welzinpolder bijdraagt aan herstel van estuarine natuur?
- Kunt u fase drie toelichten en daarbij ingaan op de huidige ecologische inzichten, qua oppervlakte, maatregelen, tijd en kosten die hier onderdeel van uitmaken?
- Kunt u uiteenzetten op basis van welke ecologische en morfologische argumenten de aanleg van slikken en schorren buitendijks kunnen bijdrage aan de geformuleerde uitbreiding- en herstelopgave, gezien het feitelijk ruimte onttrekt en het ene type natuur inruilt tegen het andere?
- Wanneer is er duidelijkheid of de Hedwigepolder al dan niet ontpolderd zal worden?
- Wat bedoelt de Zeeuwse Commissaris van de koningin met "voor wat hoort wat"? Wat betekent in dit geval "voor wat"; wat gaat Zeeland er op achteruit nu haar voorkeur, het niet ontpolderen van de Hedwigepolder, wordt uitgevoerd? Wat betekent "hoort wat"?
- In de persconferentie van vrijdag 17 juni jl. liet mevrouw Peijs 20 miljoen euro vallen als bijdrage voor Zeeland, klopt het dat voor 20 miljoen euro aan genoegdoening aan Zeeland is beloofd?
- Uit welk begrotingsartikel wordt de bijdrage aan Zeeland betaald?
- Welke afspraken zijn er gemaakt over de genoegdoening aan Zeeland, geldt die ook als het alternatief, de Hedwigepolder, wordt ontpolderd?
- Welke afspraken zijn er over de besteding van de genoegdoening?
- Gaat de aanleg van de 'World Class Terminal' (WCT) niet door?
- Van wie is het land dat nu ontpolderd wordt? Welke prijs wordt hiervoor betaald?
- Hebben de eigenaren ingestemd met onteigening?
- Worden als de WCT wel doorgaat de verplichtingen volgens uit de Habitatrichtlijn uitgevoerd: een ADC-toets, een passende beoordeling en compensatie?
- Op welke assumptie is de uitspraak gestoeld dat er geen compensatie nodig zou zijn voor de WCT: is er een ontwerp in gedachten dat zó klein is dat er geen significante natuureffecten te verwachten zijn? Kunt u dit toelichten in het licht van de uitspraak van de Raad van State in 2003 over de WCT?
- Als geconcludeerd moet worden dat door gebruik van de voorziene compensatie van de WCT als compensatie voor de Hedwigepolder er opnieuw gezocht moet worden naar compensatie van de WCT, waar zal deze dan plaatsvinden?
- De afspraak uit het verdrag met Vlaanderen is dat er 600 ha ontpolderd zal worden, 300 ha in het brakke oosten, 300 ha in het zoute westen van het Westerscheldegebied. U komt nu met een

Tweede Kamer der Staten-Generaal
 Postbus 20018
 2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
 E. cie.eli@tweedekamer.nl

voorstel voor 150 ha in het westen als uitruil voor 300 ha in het oosten; hoe onderbouwt u dat ecologisch?

- Waar worden de overige 450 ha gerealiseerd?
- Deltares concludeert in haar rapport dat de aanleg van slikken en schorren zinloos is als compensatie voor de verloren gegane natuurwaarden als gevolg van de verdieping. Waarom komt u toch weer met schorren en slikken als deze niet meetellen in de compensatie?
- Hoeveel ha van de compensatie van de WCT zou effectief bestaan uit ontpoldering, hoeveel uit droge natuurontwikkeling?
- Is het voornemen inderdaad de volledige 150 ha cultuurgrond van de alternatieve polders onder water te zetten? Zo nee, hoeveel ha wel? Hoeveel ha kan er dan effectief worden meegeteld als compensatie voor de verdieping?
- De Belgen komen met een claim van 250 miljoen euro. Waaruit bestaat die claim?
- Klopt het dat door het niet ontpolderen van de Hedwigepolder de Vlamingen 120 miljoen euro aan extra kosten moeten maken voor het aanleggen van een dijk rond de Prosperpolder die grenst aan de Hedwigepolder?
- Klopt het dat de kosten voor dit alternatief minimaal 390 miljoen euro zullen bedragen? 150 miljoen euro voor de aanleg van het alternatief, 120 tot 250 miljoen voor een dijk rond de Prosperpolder en overige kosten die de Vlamingen moeten maken als gevolg van deze keuze en 20 miljoen als genoegdoening aan Zeeland, plus nog te onderzoeken bijkomende kosten voor de ontbrekende hectares te realiseren natte natuur? Zo neen, hoe hoog zijn de ramingen voor elk van deze aspecten wel?
- Heeft u aanwijzingen dat de Vlamingen nog bereid zullen zijn 60 miljoen bij te dragen?
- Hoeveel hectare is nu precies voorzien in ontpoldering op Belgisch grondgebied?
- Klopt het dat de Europese Commissaris al enkele weken geleden informatie heeft gevraagd over de voortgang van de compensatie van de Scheldeverdiepingen waarvoor termijnen zijn verstreken?
- Hoe hoog zijn de beheerlasten van het alternatief, hoeveel van het oorspronkelijke plan per jaar?
- Hoeveel hectare DLG-grond zou verkocht moeten worden in Zeeland? Hoeveel zou dit opbrengen?
- Gaat de verkoop van DLG gronden in Zeeland nog verder ten koste van de herijking EHS?
- Hoe kansrijk acht u de zaak die Vogelbescherming aanspant waarin zij uitvoering van de in het verdrag afgesproken compensatie eist? Kunt u dit toelichten?
- Met het alternatief zou pas na deze kabinetsperiode fase 2, de ontpoldering, plaatsvinden. Hoe rijmt u dit met het feit dat de termijnen reeds overschreden zijn?
- Wanneer moet precies de compensatie gereed zijn?
- Hoe hoog is de bijdrage van Nederland aan de sluis in het kanaal Gent-Terneuzen? Kunt u verzekeren dat die niet zullen stijgen als gevolg van onderhandelingen met Vlaanderen over dit alternatief?
- Hoeveel hectares van de Schore en Welzinge polder zouden daadwerkelijk worden ontpolderd voor de toekomstige aanleg van de WCT en hoeveel hectares van de Schore- en Welzinge polder worden ontpolderd ten behoeve van fase 2?
- Waarom is niet gekozen voor (gedeeltelijke) ontpoldering van de gebieden Braakman en het Golf- en schietterrein bij Appenzak?
- In het rapport van Deltares wordt gesteld dat met de buitendijkse aanleg van laagdynamisch slik op de locaties Appenzak, Slikken van Hulst en Platen van Ossensisse een natuurherstel van minimaal 40 ha en maximaal 100 ha kan worden bereikt, waarom spreekt de brief van de staatssecretaris over het realiseren van 57,5 tot 123 ha estuariene natuur?
- Voor een netto bijdrage aan de natuurherstelopgave van minimaal 40 ha en maximaal 100 ha bijdrage is volgens het rapport van Deltares minimaal een bruto oppervlak van 110 tot 180 ha laagdynamisch intergetijdengebied nodig. De verwachting is dat de realisatie dichter bij de

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl

ondergrens zal uitkomen. In de brief van de staatssecretaris wordt gesproken over het realiseren van 57,5 – 123 hectare estuariene natuur, is dit een bruto oppervlak of een netto bijdrage aan de natuurherstelopgave?

- Betekent deze oplossing dat verdieping van Westerschelde structureel niet meer nodig is? Zo nee, wanneer is de verwachting dat verdieping weer nodig is? Hoe verhoudt zich dat tot het scenario van ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder?
- Heeft het niet ontpolderen van de Hedwigepolder een negatieve uitwerking op het ecologische rendement van de ontpoldering van de Prosperpolder?
- Het rendement van fase 1 kan na drie jaar worden bepaald. Bij start van werkzaamheden in 2013 is de verwachting dat op zijn vroegst in 2017 een evaluatie plaats kan vinden. Deze zou volgens een minder gunstige verwachting kunnen aantonen dat een opgave van ca 80-90 ha resteert. Hoe reëel is de verwachting dat deze restopgave voor 2020 zal worden gerealiseerd?
- Hoe reëel is de verwachting dat een (mogelijk aanzienlijke) restopgave in de derde fase kan worden gerealiseerd met een budget van €40 miljoen wanneer de bandbreedte van deze restopdracht zo breed is en er op dit moment geen goede mogelijkheden zijn om deze hectares te realiseren?

U wordt verzocht de beantwoording van de vragen uiterlijk maandag 27 juni om 10.00 uur aan de Kamer te sturen.

Bij dezen breng ik u het verzoek van de commissie over.

Hoogachtend,

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,

M.C.T.M. Franke

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T. 070-3182211
E. cie.eli@tweedekamer.nl